

Generalitat de Catalunya
Consell Català de l'Esport

La formació dels futurs especialistes en Medicina i Fisioteràpia de l'Esport

UNITAT D'ESPORT I SALUT

La Llei

En l'actualitat la Llei de l'Esport vigent a Catalunya regula la medicina de l'esport en els següents articles:

Article 50.

—1 Pertoca a la Generalitat, en el terreny de la medicina esportiva, de tenir una actuació de caràcter preventiu que atengui bàsicament els aspectes següents:

- a) El control de l'aptitud esportiva, dins el camp de la medicina preventiva.
- b) El control i el seguiment dels practicants sotmesos a una disciplina d'entrenament d'esportistes de competició o de risc elevat.
- c) Promoure la seguretat en la pràctica esportiva i l'assessorament mèdic i de la salut en l'activitat física del lleure.
- d) L'actuació preventiva o de seguiment i control per evitar que els esportistes utilitzin productes no autoritzats mèdicament i esportivament, sempre d'acord amb les normes establertes pels organismes competents.
- e) El foment de la formació d'especialistes en medicina esportiva, de la docència i recerca en aquesta especialitat.

—2 La Generalitat fa aquesta funció des dels seus centres especialitzats degudament acreditats o per mitjà de programes concertats amb altres centres especialitzats.

Legislació

Des de el Departament de Salut i el d'Esports es va regular el Decret d'Accreditació de Centres de Medicina de l'Esport amb el Decret 323/1992

Article 4

Poden sol·licitar l'atorgament de l'acreditació com a centres de medicina de l'esport de primer nivell els centres que realitzen exàmens de salut en els àmbits escolar i laboral, com també els que porten a terme aquests exàmens a petició, espontània i voluntària, de les persones interessades en una pràctica física i esportiva amb garanties de salut.

Article 7

Correspon al director general de Recursos Sanitaris del Departament de Sanitat i Seguretat Social l'atorgament de l'acreditació com a centres de medicina de l'esport de primer nivell, d'acord amb el procediment i els requisits que fixi la normativa reguladora de l'autorització administrativa per a la creació, la modificació, el trasllat o el tancament de centres, serveis o establiments d'assistència sanitària.

Article 8

Correspon al secretari general de l'Esport l'atorgament de les acreditacions com a centres de medicina de l'esport de segon i tercer nivell, d'acord amb els criteris, les directrius i les prioritats que determini, en aquests àmbits d'actuació, l'administració esportiva de la Generalitat.

Legislació

El Real Decreto de Establecimientos Sanitarios de 2003

Artículo 6. Identificación de los centros, servicios y establecimientos sanitarios autorizados.

Los centros, servicios y establecimientos sanitarios autorizados por las comunidades autónomas para su funcionamiento tendrán en lugar visible un distintivo que permita a los usuarios conocer que han recibido dicha autorización y el tipo de centro, con su oferta asistencial, o establecimiento de que se trata, de acuerdo con la clasificación establecida en el anexo 1.

ANEXO 1

Clasificación de centros, servicios y establecimientos sanitarios

C.2.5.10 Centros de reconocimiento médico: centros sanitarios donde se efectúan las revisiones médicas e informes de aptitud a los aspirantes o titulares de permisos o licencias, o para la realización de determinadas actividades, y para su renovación.

U.91 Medicina de la educación física y el deporte: unidad asistencial en la que un médico especialista en Medicina de la educación física y el deporte es responsable de realizar estudios de las funciones orgánicas y realiza diagnósticos y tratamientos específicos para personas que se dedican a la práctica deportiva.

Legislació

Aquest darrer Real Decret supera clarament les normatives del Decret d'Acreditació de Centres de Medicina de l'Esport, i inclou la obligatorietat de la presència de un especialista en Medicina de L'Educació Física i l'Esport entre els personal de qualsevol centre de reconeixements mèdics que realitzi les revisions mèdico-esportives.

Però es obligatòria aquesta revisió per la pràctica de l'esport ?

Es obligatori la presència d'un metge en les competicions esportives?

Està regulat la tasca d'un fisioterapeuta en un club esportiu?

Legislació

En l'actualitat el Decret de les Entitats Esportives de Catalunya 58/2010 vigent a Catalunya regula la realització dels reconeixements mèdics preventius mitjançant l'article 154:

Article 154

Reconeixement mèdic previ

1. Per acreditar la llicència esportiva, l'entitat emissora haurà d'exigir de manera preceptiva a la persona practicant de l'activitat física la signatura d'una declaració responsable sobre el seu estat de salut i de condició física. Aquesta declaració responsable tindrà forma de qüestionari.
2. En el cas que així ho determini el protocol d'actuació, la persona practicant haurà d'acreditar l'obtenció, segons escaigui, d'un informe mèdic o d'un certificat mèdic d'aptitud per al desenvolupament de l'activitat física o esportiva per a la qual s'expedeix la llicència.
3. A banda de la prescripció establerta en els dos apartats anteriors, les entitats organitzadores podran exigir com a requisit previ i imprescindible a l'acreditació de la llicència l'obtenció d'un informe mèdic d'aptitud per al desenvolupament de l'activitat física o esportiva per a la qual s'acredita la llicència.
4. Els titulars dels departaments competents en matèria d'esports i salut, en el termini màxim de dos anys des de l'entrada en vigor del present decret, havent escoltat les federacions esportives catalanes fixaran les característiques i contingut de la declaració responsable sobre l'estat de salut i de condició física, els indicadors i el protocol d'actuació que es deriva de la valoració de la declaració responsable, la tipologia i vigència dels informes mèdics o dels certificats mèdics d'aptitud, segons les classes de llicència, les modalitats esportives i les característiques dels esportistes, així com els reconeixements i proves mínimes que s'hauran d'efectuar en cada cas.

Legislació

La Ley para la Protección de la Salud del Deportista

SECCIÓN 2.ª MEDIDAS ESPECÍFICAS MÍNIMAS

Artículo 46. *De los reconocimientos médicos.*

1. La Agencia Española de Protección de la Salud en el Deporte determinará, progresivamente, la obligación de efectuar reconocimientos médicos con carácter previo a la expedición de la correspondiente licencia federativa, en aquellos deportes en que se considere necesario para una mejor prevención de los riesgos para la salud de sus practicantes.
2. Mediante la realización de estos reconocimientos médicos se pretende proteger la salud del deportista en relación a la actividad deportiva. En el diseño de los reconocimientos y en la aplicación a cada modalidad deportiva se tendrán en cuenta:
 - a) Las características de la modalidad deportiva que vaya a practicar.
 - b) El esfuerzo y demás condiciones físicas que exija la práctica de la modalidad deportiva correspondiente.
 - c) Las condiciones ambientales en las que se practique.
3. La obligación prevista en este artículo y las modalidades y alcance de los reconocimientos se determinarán reglamentariamente.

Legislació

Tornem a no tenir una obligatorietat del requisit previ d'un reconeixement mèdic previ a la pràctica esportiva i sobretot no hi ha una legislació clara de qui i com te la responsabilitat d'establir els criteris i les necessitats que han de contemplar les esmentades revisions mèdiques.

Però si tenim l'obligatorietat de que qualsevol que tingui intenció de fer-ho ha de comptar amb l'especialitat de Medicina de l'Esport i ho ha de fer en un establiment sanitari degudament autoritzat per Salut i acreditat per la Secretaria General de l'Esport

DECRET 108/2014 de 22 de juliol (DOGC nº 6671)

Legislació

Aquest nou Decret d'Acreditació de Centres de Medicina de l'Esport té com objectiu que els centres de Medicina de l'Esport actuals i els que es puguin desenvolupar-se en el futur, tinguin el segell de qualitat, responsabilitat i excel·lència per tal de ser els únics que podran realitzar les revisions medico-esportives que siguin obligatòries per l'expedició de la Llicència federativa i/o esportiva.

Decret d'acreditació de Centres

Distribució dels centres

- CENTRES DE NIVELL 1 Ó INICIAL
- CENTRES DE SEGON NIVELL Ó AVANÇAT
- CENTRES DE TERCER NIVELL Ó PREFERENTS (**aquets han de tenir capacitat formativa**)

Decret d'acreditació de Centres

Full de sol·licitud a la OFICINA VIRTUAL DE TRAMITS

www20.gencat.cat/portal/site/OVT

Cercador: Acreditació de centres de Medicina de l'Esport

Formularis

Requisits dels centres

Els requisits que seran necessaris per el procediment d'acreditació seran:

3.2. En els centres de nivell avançat (2)

h) Possibilitat d'accedir a proves complementàries per al diagnòstic de les diverses patologies esportives i anàlisis de mostres biològiques.

i) Proves d'esforç màximes amb determinació de paràmetres metabòlics i respiratoris.

3.3. En els centres de nivell preferent (3)

j) Interconsultes amb altres especialitats.

k) Gabinet de diagnòstic per imatge

l) **Capacitat de formació de professionals sanitaris per treballar en l'àmbit de la Medicina de l'esport i disciplines afins (Medicina, infermeria, fisioteràpia, ...)**

Funcionament del Sistema

- Els centres de Medicina de l'Esport de primer nivell seran els encarregats de la emissió de la aptitud per la pràctica esportiva. Per això comptaran amb l'utilitatge i els protocols i la formació per tal de que la revisió dels esportistes permeti detectar els problemes que poden desaconsellar la pràctica de l'esport o d'un de determinat.
- En cas de dubte o de dificultat diagnòstica o pronòstica, podran enviar els seus casos als centres de segon nivell on el procediment diagnòstic es podrà completar i donar resposta als companys del centre de primer nivell. Amb aquest sentit la proximitat entre els centres haurà de ser la mecànica usual.
- Els centres de tercer nivell ajudaran en el diagnòstic final dels casos més dificultosos, a banda de coordinar el procesos formatius i informatius del programa en relació als centres de primer i segon nivell.
- Es objectiu de la Generalitat ajudar en el funcionament de aquest sistema tot i que el finançament del mateix serà sempre pel usuari.

Perspectives dels reconeixements medico-esportius

El timing a desenvolupar serà:

1. Decret d'Acreditació de Centres de Medicina de l'Esport (Juliol 2014)
2. Obligatorietat de realització de reconeixement medico-esportiu previ a l'obtenció de la llicència federativa.(Temporada 2015/2016)
3. Obligatorietat de realització de reconeixement medico-esportiu previ a l'obtenció de la llicència esportiva.(Temporada 2016/2017)
4. Formació especialistes (MIR) (Pendent reunió Ministeri Sanitat)

Formació d'especialistes

DIFICULTATS:

1. Reial Decret de troncalitat de les especialitats mèdiques
 1. 1. No contempla l'entrada de nous alumnes en les escoles a partir del 2016
 1. 2. No dona solucions a la formació
 1. 3. Permet un buit professional i legislatiu evident

Formació d'especialistes

PROPOSTES:

1. Convenis específics amb les Universitats a les que pertanyen les escoles amb l'organ administratiu de la CCAA (estan trespassades les competències en esport i salut) per desenvolupar un programa pagat de formació.
2. Cost: Al voltant dels 25.000 euros anuals
3. Participació de Centres de Medicina de l'Esport de tercer nivell
4. Programa formatiu: Comissió Estatal de la especialitat.
5. Altres tipus de titulació

Questions

Es obligatòria la presència d'un metge de l'esport en els clubs esportius o en les competicions esportives ?

Actualment les competicions professionals obliguen a:

Metge per part del equip local a la instal·lació

Protocol d'evacuació i emergències

Els organitzadors de competicions:

Metge i servei d'evacuació en funció del risc potencial de l'activitat esportiva

Plantejament de regulació per part de l'Administració

Questions

Està regulada la formació dels fisioterapeutes i la seva funció en el mon de l'esport?

Actualment en forma de màster i postgraus

L'administració té molt interès en regular aquest coneixement i sobretot impulsar el ses ús en el mon de l'activitat física i l'esport.

Consens amb les escoles de Fisioteràpia de Catalunya

Generalitat de Catalunya
Consell Català de l'Esport

ÀREA DE MEDICINA DE L'ESPORT

www.gencat.cat